

Reykjavíkurborg

Skóla- og frístundasvið

Reykjavík, 12. apríl 2019

SFS2018110057

4.0

Ráðhús Reykjavíkur
Borgarráð

Efni: Áætlun vegna læsistillagna

Á fundi skóla- og frístundaráðs þann 9. apríl 2019 var lagt fram minnisblað sviðsstjóra skóla- og frístundasviðs, dags. 21. mars 2019, um tillögur starfshóps um markvisst verklag við útfærslu tillagna fagráðs um eflingu málþroska, lestrarfærni og lesskilnings barna í skóla- og frístundastarfi í Reykjavík, aðgerðabundin og tímasett markmiðaáætlun vegna tillagnanna og skýrsla starfshóps um markvisst verklag við útfærslu tillagna fagráðs um eflingu málþroska, lestrarfærni og lesskilnings barna í skóla- og frístundastarfi í Reykjavík, dags. í nóvember 2018.

Erindið var samþykkt og vísað til borgarráðs.

Erindinu er hér með vísað til borgarráðs.

Virðingarfyllt

Helgi Grímsson

sviðsstjóri skóla- og frístundasviðs

Hjálagt:

Minnisblað, dags. 21. mars 2019

Aðgerðabundin og tímasett markmiðaáætlun, ódags.

Skýrsla starfshóps, dags. nóvember 2018

Reykjavíkurborg
Skóla- og frístundasvið

Reykjavík, 21. mars 2019
SFS2018110057
158. fundur
HG/et

MINNISBLAÐ

Viðtakandi: Skóla- og frístundaráð

Sendandi: Helgi Grímsson, sviðsstjóri skóla- og frístundasviðs

Efni: Tillögur starfshóps um markvisst verklag við útfærslu tillagna fagráðs um eflingu málþroska, lestrarfærni og lesskilnings barna í skóla- og frístundastarfi í Reykjavík

Á 147. fundi skóla- og frístundaráðs sem fram fór 13. nóvember 2018 var lögð fram skýrsla starfshóps um markvisst verklag við útfærslu tillagna fagráðs um eflingu málþroska, lestrarfærni og lesskilnings barna í skóla- og frístundastarfi í Reykjavík.

Á fundinum var samþykkt málsmeðferðartillaga um að sviðsstjóra yrði falið að móta áætlun um innleiðingu tillagna sem koma fram í skýrslu starfshópsins.

Kostnaður vegna tillagnanna rúmast innan fjárheimilda skóla- og frístundasviðs.

Meðfylgjandi er aðgerðabundin og tímasett markmiðaáætlun vegna tillagnanna.

Aðgerðabundin og tímasett markmiðaaætlun

Mikilvægt er að horft verði á þessa þætti sem breytt vinnulag til framtíðar en ekki átak.

Nr.	Tillaga	Aðgerð	tímaáætlun	ábyrgðaraðili
1	<p>Stuðla að meðaltalshækkun á lestrarfærni (Læsi-2/Lesmál og PISA annað þrep) nemenda í Reykjavík verði um 1% á ári þangað til 90% viðmiði er náð</p>	<p>Fá fram nákvæmari umræður um árangur í lestrarfærni við lok annars bekkjar (Lestraskimanir, Læsi-2/Lesmál). Athyglinni beint að öllum þremur hópunum sem skimanir veita upplýsingar um og hvetja kennara til að útbúa hæfniviðmið sem hæfa hverjum hópi</p> <p>Efla þekkingu kennara og starfsólks á öllum skólastigum og í frístundastarfi á þáttum málþroska og læsis.</p> <p>Stuðla að beitingu skipulagðra vinnubragða til að efla málþroska og læsi í skóla- og frístundastarfi, Response to Intervention (RTI)</p> <p>Þjóða upp á leiðsögn um markviss vinnubrögð (RTI) í leik- og grunnskólum</p> <p>Stuðla að markvissri vinnu með alla þætti málþroska og læsis frá því að barn byrjar í leikskóla til loka grunnskólagöngu</p> <p>Þjóða upp á fræðslu til foreldra/forráðamanna um hlutverk þeirra við eflingu málþroska og læsis</p>	2019 ->	<p>MML í samvinnu við SKOR og skólasamfélagið</p> <p>MML í samvinnu við MMS, kennsluráðgjafar þjónustumiðstöðva, talmeinafræðingar og starfsfólk í skóla- og frístundastarfi</p> <p>MML, sérkennsluráðgjafar þjónustumiðstöðva, talmeinafræðingar og sérkennarar í skóla- og frístundastarfi</p> <p>MML, sérkennsluráðgjafar þjónustumiðstöðva, talmeinafræðingar og sérkennarar</p> <p>MML, sérkennsluráðgjafar þjónustumiðstöðva, talmeinafræðingar, sérkennarar í skóla- og frístundastarfi og kennara leik- og grunnskóla</p> <p>MML, sérkennsluráðgjafar þjónustumiðstöðva, talmeinafræðingar og sérkennarar</p>

		Fjölga kennum með sérþekkingu til að sinna nemendum með íslensku sem annað mál og lestrar-kennslu á yngsta stigi	2019 ->	Skrifstofa SFS og grunnskólastjórnendur
		Starfsstaðir Skóla- og frístundasviðs setji sér virka málstefnu sem byggir á Málstefnu Reykjavíkur.	2019 ->	MML, skrifstofa SFS, Skólastjórnendur og framkvæmdastjórnar frístundastarfs Stjórnendur SFS og skólastjórnendur
		Fjölga kennum og starfsfólki í leikskólum sem hefur þekkingu á eflingu málþroskans til að leikskólar uppfylli forvarnarhlutverk sitt vegna málþroska og læsis	2019 ->	Skrifstofa SFS og leikskólastjórnendur
		Efla þekkingu kennara allra skólastiga á málþroskaröskunum, afleiðingum þeirra og leiðum til að styðja börn til að ná árangri í námi	2019 ->	MML, sérkennsluráðgjafar þjónustumiðstöðva, talmeinafræðingar, sérkennarar í skóla- og frístundastarfi
		Taka þátt í að bæta viðhorf og umræðu um PISA prófin í samvinnu við skólasamfélagið, MMS og Mennta- og menningarmálaráðuneytið	2019 ->	Allt skólasamfélagið
Nr.	Tillaga	Aðgerð	tímaáætlun	ábyrgðaraðili
2	Læsisstefnur SFS verði endurskoðaðar á þriggja ára fresti og læsisáætlanir leik- og grunnskóla verði endurskoðar árlega	Samvinna fagskrifstofu SFS og MML verði um endurskoðun læsisstefna SFS. Verklag um þá vinnu verði útbúið vor 2019 Útbúa verklag vegna samvinnu fagskrifstofu SFS og MML um innköllun læsisáætlna. Það skal tilbúið fyrir árslok 2019 Ljúka þarf við læsisstefnu fyrir grunnskóla Reykjavíkurborgar fyrir árslok 2020 Allir leik- og grunnskólar hafi lokið við gerð læsisáætlunar sem byggir á stefnu SFS og skýrslu fagráðsins, vorið 2021	2019 Árslok 2019 Fyrir árslok 2020 2021	MML og læsisteymi skrifstofu SFS MML og læsisteymi skrifstofu SFS MML í samvinnu við skrifstofu SFS og fulltrúa stjórnenda og kennara frá grunnskólum Reykjavíkur Starfsfólk leik- og grunnskóla

		Allir leik- og grunnskólar yfirfari læsisáætlanir sínar árlega Læsisstefnur leik- og grunnskóla verði sameinaðar í eina stefnu fyrir 1. ágúst 2022	2021-> 1. ágúst 2022	Starfsfólk leik- og grunnskóla MML í samvinnu við skrifstofu SFS og fulltrúa stjórnenda og kennara frá leik- og grunnskólum og frístundastarfi
Nr.	Tillaga	Aðgerð	tímaáætlun	ábyrgðaraðili
3	Samræmd vinnubrögð varðandi mat á stöðu og framförum barna	<p>Lesferill MMS verði notaður í grunnskólum borgarinnar</p> <p>Hver grunnskóli útfæri aðgerðaáætlun vegna stöðu barna</p> <p>Unnið verði að því að nafnlausar niðurstöður Lesferils verði aðgengilegar ráðgjöfum MML, talmæinafræðingum og kennsluráðgjöfum þjónustumiðstöðva</p> <p>Hljóm-2 verði áfram lagt fyrir fimm ára börn í leikskólum borgarinnar</p> <p>Hver leikskóli geri sér áætlun um hvernig hann hyggst fylgjast með framförum barna yngri en fimm ára í málþroska og læsi sem hluta af læsisáætlun</p> <p>Hver leikskóli útfæri aðgerðaáætlun vegna stöðu barna</p> <p>Óskað verði eftir að MMS ljúki gerð lesskilningsprófa, ásamt því að útbúa fjölbreytt matstæki um málþroska og læsi fyrir leik- og grunnskólastig</p>	<p>2019 -></p> <p>2019 -></p> <p>2019 -></p> <p>2019 -></p> <p>2019 -></p> <p>2019 -></p>	<p>Starfsfólk í grunnskólum</p> <p>Starfsfólk í grunnskólum</p> <p>MML í samvinnu við Menntamálastofnun og SKOR</p> <p>Starfsfólk leikskóla</p> <p>Stjórnendur og starfsfólk leikskóla</p> <p>Stjórnendur og starfsfólk leikskóla</p> <p>MML ræðir við Læsissteymi MMS um mikilvægi greiningartækja</p>

		Starfshópurinn leggur til að hætt verði að nota Læsi-2 í grunnskólum borgarinnar	2019 ->	Starfsfólk í grunnskólum	
		Starfshópurinn leggur til að grunnskólar borgarinnar noti lesskímunarpróf menntamálastofnunar		Starfsfólk í grunnskólum	
Nr.	Tillaga	Aðgerð	tímaáætlun	ábyrgðaraðili	
4	Í öllum hverfum verði formgert samstarf milli leikskóla grunnskóla og frístundastarfs.	<p>MML geri úttekt á stöðu samstarfs í hverfum borgarinnar, dragi saman niðurstöður og ljúki því fyrir 1. júlí 2019</p> <p>Verklag um samstarf milli skóla og frístundastarfs verði endurskoðað og lokið í sept. 2019</p> <p>Vorið 2019 mun MML funda með samráðshópum stjórnenda leik-, grunnskóla og frístundastarfs í hverfum borgarinnar um framgang samstarfsverkefna</p> <p>MML bjóði upp á námskeið fyrir stýrihópa um samstarfsverkefni</p> <p>Lagt er til að samstarf milli leik-, grunnskóla og frístundastarfs verði á ábyrgð tiltekinnna aðila innan starfsstöðva, t.d. aðstoðarskólastjóra og forstöðumanna frístundastarfs</p>	<p>Lokið 1. júlí 2019</p> <p>Lokið maí 2019</p> <p>Lokið haust 2019</p> <p>2019 -></p> <p>2019 -></p>	<p>MML</p> <p>MML</p> <p>MML</p> <p>MML</p> <p>Starfsfólk í leik- og grunnskólum og fylgt eftir af MML</p>	
Nr.	Tillaga	Aðgerð	tímaáætlun	ábyrgðaraðili	
5	Allir leik- og grunnskólar stofni læsisteymi	<p>Hautið 2019 séu starfandi læsisteymi í öllum leik- og grunnskólum borgarinnar</p> <p>MML fylgi eftir tillögu fagráðsins um stofnun læsisteyma og veiti ráðgjöf og eftirfylgd við þau</p> <p>MML bjóði upp á námskeið um hlutverk og ábyrgð læsisteyma</p>	<p>2019</p> <p>2018 -></p> <p>2019 -></p>	<p>Stjórnendur í leik- og grunnskólum</p> <p>MML og stjórnendur í leik- og grunnskólum</p> <p>MML</p>	

		Í hverjum skóla sé tengiliður við MML vegna vinnu með málþroska og læsi	Lokið okt. 2019	Stjórnendur í leik- og grunnskólum í samstarfi við MML
Nr.	Tillaga	Aðgerð	tímaáætlun	ábyrgðaraðili
6	Efla samstarf VEL og SFS með hag barna að leiðarljósi	Gera VEL og SFS kleift að deila verkefnum og samnýta starfsfólk Skilgreina þörf fyrir kennsluráðgjafa og talmeinafræðinga á þjónustumiðstöðvum og skoða starfshlutföll og skiptingu verkefna milli hverfa	2019 -> 2019 ->	Samstarf VEL og SFS – samþykki Skóla- og frístundaráðs og Velferðarráðs Samstarf VEL og SFS – samþykki Skóla- og frístundaráðs og Velferðarráðs
Nr.	Tillaga	Aðgerð	tímaáætlun	ábyrgðaraðili
7	Koma á markvissum vinnubrögðum samkvæmt hugmyndafræði snemmtækrar íhlutunar og stígskiptrar kennslu (e. response to intervention, RTI)	Að unnið sé á markvissan hátt með málþroska og læsi út frá þörfum barna Aukin áhersla verði á stuðning fyrir börn sem þurfa á honum að halda innan leik-, grunnskóla og frístundastarfs Gátlistar um læsisáætlanir í leikskólum kynntir fyrir öllum leikskólastjórum og starfsmönnum leikskóla á haustmánuðum 2019 Söfnun upplýsingum frá leikskólum á niðurstöðum á Hljóm – 2 verður frá og með hausti 2019 MML bjóði upp á námskeið um markviss vinnubrögð til að efla málþroska og læsi í leik- og grunnskólum og í frístundastarfi Komið verði á verklagi hjá leikskólum um skráningu á niðurstöðum heilsugæslunnar	2019 -> 2019 -> 2019 -> 2019 -> 2019 -> 2019 ->	MML, kennsluráðgjafar þjónustumiðstöðva, kennarar, talmeinafræðingar og allt starfsfólk í skóla- og frístundastarfi MML, stjórnendur og starfsfólk í skóla- og frístundastarfi MML Starfsfólk leikskóla í samvinnu við MML og kennsluráðgjafa MML í samstarfi við starfsfólk leik- grunnskóla og frístundastarfs Leikskólar í samstarfi við MML

	Áframhaldandi samræður við heilsugæsluna um skil á niðurstöðum til leikskóla	2019 ->	MML	MML í samstarfi við háskólasamfélagið
	MML býður grunnskólum upp á fræðslu um málþroska og málþroskavanda grunnskólabarna, lestrarörðugleika, lestrarþekknisluáferðir sem skila árangri og kennsluáferðir sem henta börnum með íslensku sem annað tungumál	2019 ->	SFS í samvinnu við útgefendur námsgagna	SFS í samvinnu við útgefendur námsgagna
	Stuðlað verði að útgáfu fjölbreyttra námsgagna fyrir börn á leikskólastigi sem tekur á öllum mál- og læsisþáttum			
	Hvatt verði til að auka fjölbreytni í útgáfu námsefnis á öllum skólastigum fyrir börn með sérstakar þarfir á sviði tals, máls, samskipta og læsis			
Nr.	Tillaga	tímaáætlun	ábyrgðaraðili	
8	Aukinn stuðningur við kennara varðandi lestrarþekknislu á öllum stigum grunnskólans	2019 ->	MML, skrifstofa SFS, stjórnendur skóla í samstarfi við háskóla landsins	
	Leitað verði leiða til að styðja á markvissan hátt við nýja kennara í lestrarþekknislu byrjenda og þeim fylgt fyrstu tvö skólaárin	2019->	MML, skrifstofa SFS, stjórnendur skóla í samstarfi við háskóla landsins	
	Leitað verði leiða til að styðja á markvissan hátt við kennara á mið- og unglingastigi í vinnu með mál og læsi	2019 ->	MML, stjórnendur í skóla og frístundastarfi	
	MML standi fyrir fræðslu og námskeiðum til að styðja starfsfólk í skóla og frístundastarfi í vinnu með mál og læsi			
Nr.	Tillaga	tímaáætlun	ábyrgðaraðili	
9	Unnið verði með niðurstöður skimana	2019 ->	SKOR í samvinnu við MML og MMS	

með það að markmiði að bæta skólastarf.	<p>skrifstofu SFS, ráðgjöfum MML og kennsluráðgjöfum þjónustumiðstöðva til hagsbóta fyrir börn</p> <p>Niðurstöður Milli mála málörvunarprófsins kynntar foreldrum og nýttar til að stuðla að auknum framförum nemenda með íslensku sem annað tungumál</p> <p>Hvatt verði til þess að skil til skóla og skólafyrvalda á niðurstöðum vegna samræmdra prófa verði greind út frá prófpáttum og þeim sé skilað um leið og niðurstöðum til nemenda</p> <p>Niðurstöður nýrra skimunartækja á vegum MMS nýttar á sama hátt</p>	2019->	Stjórnendur og kennarar í grunnskólum
		2019->	MML og SKOR í samvinnu við MMS
		2019->	SKOR í samvinnu við MML og MMS